

Aika 29.09.2026, klo 16:30

Paikka Pohjoisväylän koulu, Pappilanpuistikko 47

Käsiteltävät asiat

- § 99 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 100 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 101 Sivistyslautakunta, kolmannesvuosiraportti elokuu 2026**
- § 102 Sivistyslautakunta, talousarvio 2027**
- § 103 Henkilöstösuunnitelma vuosille 2027–2029 sekä vuoden 2027 koulutussuunnitelma, sivistyslautakunta**
- § 104 Peruskoulujen toimintakalenterien hyväksyminen lukuvuodelle 2026–2027**
- § 105 Perusopetuksen painotetun opetuksen sekä kaksikielisen opetuksen oppilaaksiotto lukuvuodeksi 2027-2028**
- § 106 Peruskoulujen toiminnallisen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman päivittäminen**
- § 107 Porin lukion ja aikuislukion toimintakalenterit lukuvuonna 2026–2027**
- § 108 Porin aikuislukion opetussuunnitelman oppiainekohtaisen osan päivittäminen**
- § 109 Sivistyslautakunnan lausunto valtuustoaloitteeseen: Opiskeluhuollon ammattilaisten käyttöoikeudet Wilma-järjestelmässä ja moniammatillisen yhteistyön kehittäminen**
- § 110 Tiedoksi merkittävät viranhaltijapäätökset**
- § 111 Salassa pidettävien asioiden esityslistalla käsiteltävät asiat**

Osallistujat

Henna Kyhä, puheenjohtaja
Sinikka Alenius, 1. varapuheenjohtaja
Johanna Jokelainen, sihteeri
Tomi Aalto
Mirva Heino
Juha Joutsenlahti
Mirva Korvala
Jenni Laurila
Tonja Mylläri
Jani-Petteri Pajukoski
Hanna Raitakari
Joonas Rynänen
Kasper Sihvo
Henri Välikangas
Miisa Heino
Lauri Inna, kaupunginjohtaja
Joonatan Juntunen
Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala
Marita Koivunen
Martti Kujanpää, controller, talous- ja hallintoyksikkö
Johanna Rantanen
Mikael Ropo
Kirsi Tarkka, Varhaiskasvatusyksikön päällikkö
Taneli Tiirikainen, yksikön päällikkö, opetusyksikkö
Janica Uusitalo

§ 99

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 100

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Sinikka Alenius ja Hanna Raitakari (varalla Mirva Korvala).

Pöytäkirja tarkastetaan 2.10.2026.

§ 101

Sivistyslautakunta, kolmannesvuosiraportti elokuu 2026

PRIDno-2026-1060

Valmistelijat / lisätiedot:

Martti Kujanpää, controller, talous- ja hallintoyksikkö, martti.kujanpaa@pori.fi

Liitteet

- 1 Sivistyslautakunta, toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen T2
- 2 Sivistyslautakunta, henkilöstöraportti elokuu 2026
- 3 Sivistyslautakunta, talousraportti elokuu 2026

Sivistyslautakunnan toimintatuottoja on kertynyt edelliseen vuoteen verrattuna vähemmän, toteumaprosentti 5,2 (v. 2025 54,6), laskua viime vuodesta 7,2 %. Merkittävin tekijä toimintatuottojen vähäisempään kertymään on hankerahoituksen väheneminen. Suuri osa hankkeista on päättynyt. Uusia hankerahoituksia ei juurikaan ole saatu, koska valtion säästötoimet ovat kohdistuneet myös hankerahoitukseen. Hankerahoitustuotot tulevat jäämään selvästi talousarviosta, mikä vaikuttaa myös kokonaistuottojen kertymään. Myyntituottoja on kertynyt hieman viimevuotista vähemmän. Kertymät ovat kuitenkin talousarvion mukaiset. Vastaavasti maksutuottoja on kertynyt viimevuotista enemmän. Maksutuotoissa ovat varhaiskasvatus- ja iltapäivätoiminnan maksut sekä lukukausi- ja kurssimaksut. Varhaiskasvatusmaksujen indeksitarkistus elokuun alusta lukien on vähentänyt elokuun maksujen määrää tuloarvojen nostamisen myötä, ja tämä tulee vaikuttamaan syyskauden kertymään. Toimintatuottoja arvioidaan kokonaisuudessaan kertyvän 0,3 miljoonaa euroa talousarviota vähemmän.

Toimintakulut ovat toteutuneet talousarviota paremmin, toteumaprosentti 65,4 (v. 2025 65,8), kasvua viime vuodesta 4,2 %. Henkilöstökulut ovat nousseet viime vuodesta 5,3 %, toteumaprosentti 66,5 (v. 2025 66,0). Kesäajan toiminnan järjestelyissä onnistuttiin hyvin. Varhaiskasvatuksessa käyttöprosentit saatiin kesäaikana huomattavasti paremmiksi edelliseen vuoteen verrattuna. Määräaikaiset työsuhteet päättyivät pääosin toukokuun lopussa, mikä vaikutti merkittävästi kesäajan henkilöstökustannuksiin. Myös sijaisia oli kesällä vähemmän. Opetusyksikössä koulunkäynninohjaajien osalta käytettiin kesäkeskeytyslauseketta, ja kannustettiin palkattomien vapaiden pitämiseen. Elokuussa uusi toimintakausi on käynnistynyt kouluissa ja päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä oli viime vuoden elokuuhun verrattuna hieman suurempi. Mikäli kehitys jatkuu samanlaisena, lisää se myös henkilöstökuluja. Opetuksen osalta elokuun henkilöstökulujen kertymä on normaalia pienempi, koska opettajien ylittynyt elo-syyskuulta maksetaan syyskuussa. Palkkojen yleiskorotus 2,27 % maksettiin elokuussa. Järjestelyerä 0,4 % maksetaan vielä lokakuussa.

Palvelujen ostot ovat viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden kasvaneet, toteumaprosentti 64,4 (v. 2025 65,1), kasvua 3,2 %. Merkittävin kasvu on ollut varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksissa indeksikorotusten myötä. Uusi korotus astui voimaan 1.8. alkaen. Palvelusetelikuluja kasvattaa myös lapsimäärissä tapahtuneet muutokset. Alle 3-vuotiaita on palvelusetelipäiväkodeissa ollut enemmän viime vuoteen verrattuna, mikä vaikuttaa osaltaan kustannusten kasvuun.

Palvelusetelin arvo on 1,55 kertainen alle 3-vuotiailla lapsilla. Myös kotikuntakorvausten määrä on kasvanut.

Tarvikeostot ovat vähentyneet, toteumaprosentti 55,6 (v. 2025 70,2), vähennystä 11,4 %. Koulujen oppikirja- ja tarvikehankintoja tehdään edelleen, ja viime vuodesta poiketen lukion sähköisen oppimateriaalin hankinnat kirjautuvat vasta syyskuulle. Tästä syystä toteuma ei ole täysin vertailukelpoinen viime vuoteen verrattuna.

Avustusten määrä on laskenut viime vuoteen verrattuna 1 %:n, toteumaprosentti 60,4 (v. 2025 68,4), Kotihoidon sekä yksityisen hoidon tuet ovat vähentyneet 5,7 %. Avustuksiin lisättiin kaupunginhallituksen päätöksellä 26.1.2026 kahden professuurin perustamiseen sekä kestävän kehityksen maisteriohjelman käynnistämiseen yhteensä 300.000 euroa. Elokuussa maksettiin ensimmäinen avustus 100.000 euroa, mikä vaikuttaa toteumaan.

Muut toimintakulut ovat toteutuneet alempina viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden, toteumaprosentti 17,6 (v. 2025 39,9), laskua viime vuoteen 25,7 %. Muiden kulujen määrä kokonaisuudesta on vähäinen, ja niissä voi olla merkittävää vaihtelua kuukausittain.

Toimintakulujen arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan 0,6 miljoonaa euroa talousarviota paremmin.

Sivistyslautakunnan toimintakatteen toteumaprosentti elokuussa oli 66,5 (v. 2025 66,8). Toimintakate on kasvanut viime vuoteen verrattuna 4,9 %. Elokuun talousraportin perusteella ennuste on, että toimintakate alittaa talousarvion 0,3 miljoonaa euroa.

Elokuussa 2026 henkilöstön lukumäärä kasvaa uuden lukuvuoden käynnistyessä. Vakituisten työntekijöiden määrä ja suhteellinen osuus henkilöstöstä ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna, kun taas määräaikaisten ja sivuvirkaisten osuus on pienentynyt. Henkilötyövuosikertymä (HTV2) on opetuksessa 1,0 prosenttia suurempi kuin vastaavana aikana vuonna 2025, kun taas varhaiskasvatuksessa henkilöstömäärä on säilynyt edellisvuoden tasolla.

Henkilöstömäärärahojen osalta elokuun jälkeen käyttämättä tulisi laskennallisesti olla noin 32,7 prosenttia henkilöstöbudjetista. Opetusyksikön henkilöstömäärärahan käyttö on kokonaisuutena tavoitteessa. Varhaiskasvatuksessa henkilöstömäärärahan käyttö vastaa tavoitetasoa. Kokonaisuutena henkilöstökustannusten toteuman arvioidaan olevan hyvin lähellä suunniteltua vuoden lopussa.

Terveysperusteisten poissaolojen osalta raportin mukaan poissaolot ovat elokuussa olleet tavanomaista vähäisempiä. Kumulatiivinen poissaolotilanne on kuitenkin edelleen hyvin lähellä aiempien vuosien tasoa. Raportin perusteella merkittäviä muutoksia poissaolojen kokonaiskehityksessä ei ole havaittavissa.

Kolmannesvuosiraportin yhteydessä raportoidaan myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Raportit ovat esityslistan liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää merkitä kolmannesvuosiraportin tiedoksi.

§ 102

Sivistyslautakunta, talousarvio 2027

PRIDno-2026-4716

Valmistelijat / lisätiedot:

Martti Kujanpää, controller, talous- ja hallintoyksikkö, martti.kujanpaa@pori.fi

Liitteet

- 1 Sivistyslautakunta, käyttötalousarvio 2027
- 2 Sivistyslautakunta, investointisuunnitelma 2027
- 3 Kasvun metropori -strategiaulukko 2027
- 4 Perusopetus prosessikuvaus 2027
- 5 Lukiokoulutus prosessikuvaus 2027
- 6 Sivistävä koulutus prosessikuvaus 2027
- 7 Varhaiskasvatus prosessikuvaus 2027

Perustelut

Kaupunginvaltuuston talousarvion 2026 yhteydessä hyväksymä taloussuunnitelma 2026–2028 on kaupungin viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua, ja siitä saa poiketa vain perustellusta syystä. Vuoden 2027 talousarviokehys on kaupunkistrategian ja taloussuunnitelman mukaisesti valmisteltu ylijäämäiseksi. Toimialojen määrärahoissa on huomioitu taloussuunnitelman mukaisesti 2,5 prosentin toimintakatteen kasvu, ja lisäykset on katettu muuta toimintaa sopeuttamalla tai tuloarvioita perustellusti kasvattamalla.

Kuntatalouden tilanne on haasteellinen. Menot kasvavat tuloja nopeammin. Kuntien talouspaineita lisäävät sovitut palkkaratkaisut, työttömyysetuuksien kasvaneet rahoitusvastuut, valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset ja välttämättömät investoinnit. Kunta-alalle sovittu sopimusratkaisu sekä palkkausjärjestelmien kehittämisohjelma kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin henkilöstökuluja. Palkankorotukset ovat vuonna 2027 2,4 prosenttia sekä erillisen kehittämisohjelman 2026–28 mukaan 0,4 prosenttia. Kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi on keskimäärin 3,2 prosenttia vuosina 2027–2030. Vastaavasti tulojen kehitys on vaimeaa. Kehyksen verotulojen arvioidaan jäävän 3,2 miljoonaa euroa voimassa olevaa taloussuunnitelmaa pienemmiksi. Valtionosuudet ovat 0,8 miljoonaa euroa taloussuunnitelmaa korkeammat. Lisäksi valtiontalouden miljardien sopeutustarpeet tulevat välillisesti vaikuttamaan myös kuntatalouteen. Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttääkin pitkäjänteistä päätöksentekoa ja pysyviä talouden tasapainottamistoimenpiteitä tulevina vuosina.

Kuntien peruspalveluiden painopiste on sivistys- ja kulttuuripalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Laskeva palvelutarve ei kuitenkaan realisoidu menojen alenemisena samassa suhteessa, sillä menot eivät jousta mm. palveluverkkoon, henkilöstörakenteeseen ja lainsäädännöllisiin velvoitteisiin liittyvien jäykkyyksien takia. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitteluprosessi on integroitu osaksi talousarvioprosessia ja talousarvion valmistelutyön yhteyteen, jotta mahdolliset henkilöstörakenteen ja -määrän muutokset voidaan ottaa talousarviossa huomioon aikaisempaa tehokkaammin. Henkilöstömäärän lisäyksestä aiheutuva henkilöstökulujen nousu tulee sopeuttaa muista toimintakuluista. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat käsitellään lautakunnissa talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Kaupungin päivitetty strategia vahvistettiin kaupunginvaltuustossa 10.11.2025. Talousarviovalmistelussa tavoiteasetanta sidotaan tiiviisti Pori 2035 Kasvun metropori-strategiaan. Strategiset painotukset näkyvät talousarviossa selkeästi ja ohjaavat resurssien kohdentamista. Aiemmista laajoista prosessikuvauksista siirrytään tiiviiseen ja palvelulähtöiseen kuvaustapaan. Toimintaympäristön ja riskien kuvauksissa hyödynnetään riskienhallinnan työryhmien työtä. Talousarvioesityksen liitteenä ovat kaupungin strategiset tavoitteet, toimenpiteineen ja mittareineen sekä lisäksi palvelukuvaukset perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, sivistävästä koulutuksesta sekä varhaiskasvatuksesta. Perusopetuksen palvelukuvausta päivitetään vielä tilastointipäivän 20.9. oppilasmäärätiedoilla.

Toimiala- ja liikelaitoskohtaisissa esityksissä tulee huomioida yleisen kustannuskehityksen lisäksi kehykseen sisältyvät lisäykset, lakimuutokset ja sopeutustarpeet. Palvelujen ostoissa tulee erityisesti huomioida voimassa oleviin sopimuksiin mahdollisesti sisältyvät hinnankorotukset.

Toiminnalliset, lainsäädännölliset sekä muut muutokset

Talousarvion valmistelun yhteydessä käytiin läpi toiminnalliset, lainsäädännölliset sekä muut muutokset, jotka vaikuttavat määräraahatarvetta lisäävästi vuonna 2027. Sivistyslautakunnan alaisissa palveluissa näitä ovat:

- englanninkielinen lukiokoulutus 53.000 euroa
 - englanninkieliseen lukiokoulutukseen myönnettiin 3.11.2025 opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä järjestämislupa. Koulutus käynnistyi 1.8.2026
- perusopetuksen valmistavan opetuksen lisäopetus 133.000 euroa
 - tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajaoppilaiden tarvitsemia valmiuksia suomen ja ruotsin kielen taidossa sekä siten edistää kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Perusopetuslain muutos astui voimaan 1.8.2026
- lääkehoitolisän korotus 30 eurosta 80 euroon 104.000 euroa
 - maksetaan tietyille opetus- ja varhaiskasvatusyksikön henkilöstöryhmille
- lukion ylioppilaskirjoitusten korjauspalkkiouudistus 148.000 euroa
 - liittyy opetusalan virkaehtosopimukseen
- varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksikorotus vuonna 2027 120.000 euroa
- varhaiskasvatuksen vuokratekstiiien kustannusten nousu 40.000 euroa
- hankerahoitustuottojen vähentyminen (tuottojen vähennys) 100.000 euroa

Yhteensä lisämääräraahatarpeet ovat 698.000 euroa.

Sisäiset vuokrat budjetoidaan vuodesta 2027 alkaen toimialojen käyttömenoihin. Toimialoille lisätään sisäisiin vuokriin määrärahat täysimääräisinä eikä niiden määrä muutu vuoden aikana. Sivistyslautakunnan sisäiset vuokrat ovat 26.670.598 euroa vuonna 2027.

Talousarvioperusteet ja määrärahakehys

Kaupunkitason johtoryhmä käsitteli 11.5. talousarvion kehystä. Sivistystoimialan ja muiden toimialojen vuoden 2027 taloussuunnitelman päälle esittämät lisämäärärahatarpeet sekä verotuloennusteen heikennys huomioiden talousarvion kehys oli muodostumassa huomattavasti alijäämäiseksi. Kaupunkitason johtoryhmä linjasi kehyskäsittelyssään, että toimialojen tulee etsiä sopeuttamiskeinoja. Sivistystoimialan johtoryhmä linjasi toimeksiannon pohjalta alla olevat sopeuttamistoimet, jotka ovat yhteensä 698.000 euroa.

- koulunkäynninohjaajien kesäajan lomautus, 258.000 euroa
- iltapäivätoiminnan maksujen korotus 40 eurolla 1.1.2027, 200.000 euroa (toimintatuottojen lisäys)
- varhaiskasvatuksen määräaikaisen henkilöstön sopeuttaminen 6 henkilötyövuotta 200.000 euroa
- Palmgren-konservatorion ja kansalaisopiston menojen sopeutus yhteensä 40.000 euroa

Talousarvioesityksen henkilöstökulut pohjautuvat tehtyyn henkilöstösuunnitelmaan, jossa on otettu huomioon ne edellä listatuista toiminnallisista, lainsäädännöllisistä ja muista muutoksista ne, jotka aiheuttavat henkilöstökulujen kasvua. Lisäksi on otettu huomioon palkankorotukset 2,4 % sekä erillisen kunta-alan kehittämisohjelman 2026-28 mukaan 0,4 %.

Palvelujen ostoissa on kehysmuutosten ohella otettu huomioon mahdolliset hinnankorotukset. Palvelujen ostoissa ovat muun muassa palveluliikelaitoksen veloitukset ateria- ja siivouspalveluista, iltapäivätoiminnan ostopalvelut, koulukuljetukset, korkeakoulutoiminnan avustukset, kotikuntakorvaukset sekä varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot.

Tarvikeostojen määrärahat on arvioitu vuoden 2026 talousarvioon ja kuluvaan vuoteen toteumiin perustuen.

Avustuksissa ovat kotihoidon tuki sekä yksityisen hoidon tuet sekä kaupunginhallituksen 26.1.2026 päättämät kolmivuotiset kahden professorin perustamiseen ja yhden maisteriohjelman käynnistämiseen liittyvät avustukset.

Muut kulut on arvioitu kuluvaan vuoteen toteumiin perustuen. Muissa toimintakuluissa ovat muun muassa sisäiset toimitila- ja muut vuokratulot.

Toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, joita ovat muun muassa erityislasten aamu- ja iltapäivätoiminnan tuotot hyvinvointialueelta sekä ammatillisen toisen asteen musiikin koulutuksen tuotot Winnovalta. Maksutuotot sisältävät varhaiskasvatuksen ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksut, kotikuntakorvaukset sekä lukukausi- ja kurssimaksut. Tukia ja avustuksia ovat erilliset hankeavustukset ja -rahoitukset sekä Kelan korvaus työterveyshuollosta. Muissa tuotoissa on muun muassa erilaisia vuokratuottoja.

Kaupunginhallituksen 1.6.2026 vahvistama sivistyslautakunnan talousarviokehys vuodelle 2027 on -153.561.249 euroa sisältäen sisäiset toimitilavuokrat -26.670.598 euroa. Sivistyslautakunnan talousarvioesitys on tehty kaupunginhallituksen päättämän määrärahaehyksen mukaisesti. Kehys on erittäin tiukka, ja siinä pysyminen edellyttää esitettyjen säästötoimenpiteiden toteuttamista sekä määrärahojen käytössä harkintaa ja taloudellista toimintatapaa.

Irtaimen investoinnit

Irtaimen investointien määräraha on 1.540.000 euroa. Irtaimen investointiraha käytetään 4. ja 7. luokkalaisten chromebook-hankintoihin sekä lukion 1. vuoden opiskelijoiden tietokonehankintoihin. Lisäksi määrärahaa kohdennetaan Kansalaisopiston uusien tilojen kalustamiseen, Valimo-rakennuksen lukion käyttöön tulevien luokkien kalustamiseen, teknisen työn turvallisuushankintoihin, lukion kalusteiden uusimiseen sekä koulujen ja päiväkotien kalusteiden ja laitteiden uudis- ja korvaushankintoihin.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi sivistyslautakunnan talousarvion vuodelle 2027.

Tiedoksi

kaupunginhallitus

§ 103

Henkilöstösuunnitelma vuosille 2027–2029 sekä vuoden 2027 koulutussuunnitelma, sivistyslautakunta

PRIDno-2026-4040

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Kahri, johdon assistentti, sari.kahri@pori.fi

Liitteet

- 1 Sivistystoimialan henkilöstösuunnitelma 2027-2029
Verkkojulkisuus rajoitettu
- 2 Koulutussuunnitelma 2027 sivistystoimiala
Verkkojulkisuus rajoitettu

Talousarvio- ja henkilöstösuunnitteluprosessin ohjauksen tavoitteena on aikaansaada kestävä, organisaation strategisiin tavoitteisiin pohjautuva talousarvio, joka huomioi mahdolliset tulevat toiminnan ja toimintaympäristön muutokset ja varmistaa organisaation ketteryyden. Henkilöstösuunnittelun kokonaisprosessiin kuuluvat sekä henkilöstö- että koulutussuunnitelman laatimisprosessit. Henkilöstösuunnittelun kokonaisprosessi on integroitu osaksi talousarvioprosessia ja talousarvion valmistelutyön yhteyteen, jotta mahdolliset henkilöstörakenteen ja -määrän sekä osaamistarpeiden muutokset voidaan ottaa talousarviossa huomioon aikaisempaa tehokkaammin. Muuttuva toimintaympäristö, talouden reunaehdot ja tehokkuuden sekä tuloksellisuuden vaatimukset edellyttävät toimialarajat ylittävää henkilöstösuunnittelua ja jatkuvaa tulevaisuuden osaamistarpeiden tarkastelua. Toimialojen tulee huomioida talousarvion sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laadinnan tavoitteet ja reunaehdot omien esitystensä valmistelussa.

Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen talousarvion laadintaa ohjaavasta sitovasta kehyksestä 1.6.2026 § 256. Henkilöstö- ja koulutussuunnittelu tehdään annetun kehyksen puitteissa aikataulun mukaisesti. Toimialat laativat henkilöstösuunnitelman vuosille 2027-2029 sekä koulutussuunnitelman vuodelle 2027.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007) edellyttää henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatimista. Lain mukaan kunnassa on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on tuottaa vaadittavat palvelut laadukkaasti siten, että tehtävässä on oikeanlainen osaaja oikealla paikalla oikeaa työtä tekemässä. Huolellinen henkilöstösuunnittelu on avain kestävään ja kustannustehokkaaseen toimintaan ja se toimii myös välineenä talousarvion laadinnassa. Henkilöstösuunnitelmaan liittyy kiinteästi koulutussuunnitelma. Koulutussuunnittelulla edistetään henkilöstön osaamisen kehittämistä, varautumista muutoksiin, tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä ohjataan osaamisen kehittämistä myös vähemmän koulutusta saaneille.

Sivistystoimialan henkilöstösuunnitelma 2027–2029 ja koulutussuunnitelma 2027 on laadittu annettujen ohjeiden mukaisesti. Suunnitelmat käsiteltiin sivistystoimialan yhteistyötoimikunnassa 17.9.2026. Laaditut suunnitelmat ovat esityslistan liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä sivistystoimialan henkilöstösuunnitelman 2027-2029 ja koulutussuunnitelman 2027.

Tiedoksi

HR-yksikkö

§ 104

Peruskoulujen toimintakalenterien hyväksyminen lukuvuodelle 2026–2027

PRIDno-2026-7132

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Nuorsaari, kirsi.nuorsaari@pori.fi

Liitteet

1 Peruskoulujen toimintakalenterit lukuvuodelle 2026-2027

Perusopetusasetuksen 9 §:n 1 momentin mukaan opetuksen järjestäjän tulee lukuvuosittain laatia opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista, työajoista, koulun ulkopuolisesta opetuksesta ja muista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Opetussuunnitelmaan perustuvaa suunnitelmaa kutsutaan lukuvuosisuunnitelmaksi, jonka jokainen koulu laatii.

Lukuvuosisuunnitelmien yhteydessä laaditaan myös toimintakalenterit, joissa kuvataan koulujen lukuvuoden aikaiset tapahtumat, juhlat ja erilaiset teemapäivät. Toimintakalenterit helpottavat koulutyön ajoitusta ja edistävät koulujen toiminnan suunnitelmallisuutta. Toimintakalenteri laaditaan erillisenä muusta lukuvuosisuunnitelmasta, ja ne tulee laatia myös aiemmin kuin muu osa lukuvuosisuunnitelmaa. Toimintakalenterit laaditaan Wilmassa ja ne ovat siellä myös huoltajien luettavissa.

Kaupungin hallintosäännön 27 §:n mukaan sivistyslautakunta hyväksyy koulujen lukuvuosisuunnitelmat ja toimintakalenterit. Peruskoulujen toimintakalenterit lukuvuodelle 2026–2027 ovat sivistyslautakunnan käsittelyä ja hyväksymistä varten tämän päätösehdotuksen liitteenä. Mahdollisista toimintakalenterin muutoksista lukuvuoden aikana päättää toimintasäännön mukaisesti opetusyksikön päällikkö.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä peruskoulujen toimintakalenterit lukuvuodelle 2026–2027.

Tiedoksi

Peruskoulut

§ 105

**Perusopetuksen painotetun opetuksen sekä kaksikielisen opetuksen oppilaaksiotto
lukuvuodeksi 2027-2028**

PRIDno-2026-4969

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Nuorsaari, kirsi.nuorsaari@pori.fi

Perusopetuslain 28 §:n mukaan perusopetukseen haettaessa voidaan käyttää valintakokeita, jos opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta. Valintakokeessa voidaan selvittää oppilaan taipumuksia niissä oppiaineissa, joissa opetusta painotetaan. Lain mukaan valintaperusteista tulee ilmoittaa etukäteen oppilaalle ja hänen huoltajalleen. Porin kaupungin peruskouluissa järjestettävän painotetun opetuksen ja kaksikielisen opetuksen oppilasvalinnan kriteerit ja sisäänottomäärät päätetään vuosittain sivistyslautakunnassa.

Painotetun opetuksen ja kaksikielisen opetuksen hakumenettelyistä tiedotetaan Wilma-järjestelmän kautta ja erilaisissa sosiaalisen median kanavissa. Perustiedot järjestettävästä opetuksesta kootaan Porin kaupungin nettisivuille osoitteeseen <https://www.pori.fi/painotettuopetus>. Lisäksi koulut kertovat hakuprosesseista ja oppilasvalinnan kriteereistä omilla kotisivuillaan ja infotilaisuuksissa. Porissa oppilaat otetaan painotettuun opetukseen ja kaksikieliseen opetukseen hakemusten ja soveltuvuutta mittaavien testien perusteella. Alakoulussa painotettua opetusta annetaan liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa. Yläkoulussa annetaan edellä mainittujen lisäksi painotettua opetusta yrittäjyydessä ja LUMA-aineissa (luonnontieteet ja matematiikka). Sekä ala- että yläkoulussa järjestetään kaksikielistä opetusta, jossa kohdekielenä on englanti.

Opetussuunnitelmallinen painotuksessa kyseisen oppiaineen tai oppiaineryhmän tuntimäärä on korkeampi kuin muussa perusopetuksessa. Painotus näkyy myös muussa luokan ja koulun toiminnassa. Kaksikielisessä opetuksessa kohdekielen eli A1-englannin tuntimäärä on isompi ja suomen kielen ja kirjallisuuden tuntimäärä pienempi kuin muussa perusopetuksessa. Sekä painotettu opetus että kaksikielinen opetus on osa perusopetusta. Opetus toteutetaan kunkin painotettua tai kaksikielistä opetusta tarjoavan koulun opetussuunnitelman mukaisesti noudattaen opetussuunnitelman perusteita ja Porin kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa.

Painotettu opetus ja kaksikielinen opetus on oppilaalle maksutonta. Opetukseen osallistuville ei järjestetä kaupungin toimesta maksutonta koulukuljetusta, ellei kyseessä ole oppilaan lähikoulu, johon hänellä olisi muutenkin kuljetusetuus. Koulukuljetusasiat on koottu perusopetuksen kuljetussääntöön, joka löytyy osoitteesta <https://www.pori.fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/koulut-ja-palvelut/koulumatkat-ja-kuljetukset>.

Cygnæuksen koulun musiikkiluokkien ja Palmgren-konservatorion yhteistyön myötä 3.-luokkalaisten on mahdollisuus hakea oppilaaksi musiikkiluokalle ja samalla instrumenttioppilaaksi Palmgren-konservatorioon, jossa opiskellaan taiteen perusopetuksen laajaa oppimäärää. Palmgren-konservatorio perii lukukausimaksua.

Edelleen oppilaaksi voi hakea myös pelkästään Cygnaeuksen musiikkiluokalle tai pelkästään Palmgren-konservatorioon.

Ikäluokkien pienentyessä joihinkin opetussuunnitelmallisiin painotuksiin ei ole aina riittävästi hakijoita. Tästä syystä hakukriteereistä päätettäessä päätetään myös opetusryhmän minimikoosta, jolla painotetun opetuksen ryhmä voidaan perustaa. Nämä vaihtelevat hieman ala- ja yläkoulussa sekä painotuksittain. Esimerkiksi Porin lyseon koulun kuvataide- ja musiikkipainotus toteutetaan toistaiseksi aina, jotta voidaan varmistaa alakoulussa alkaneen opetussuunnitelmallisen painotuksen jatkuminen yläkoulussa. Mikäli hakijoita on näille luokille vain vähän, voidaan painotettu opetus toteuttaa integroituna tavallisessa luokassa. Ikäluokkien pienentyminen vaikuttaa myös siihen, että joihinkin painotuksiin on tarpeen määritellä pistemäärän alaraja, jolla voi tulla valituksi. Tällä varmistetaan, että painotusluokille valituilla oppilailla on opiskelun edellyttämä osaaminen.

Sisäänottomäärästä on keskusteltu rehtoreiden kanssa, eikä heillä ole esitykseen huomautettavaa.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä seuraavat painotetun opetuksen ja kaksikielisen opetuksen sisäänottomäärät ja -kriteerit lukuvuodelle 2027–2028:

1. Ensimmäiseltä luokalta alkava opetus

Kaksikielinen opetus, kohdekielenä englanti, Cygnaeuksen koulu. Sisäänotto enintään 19 oppilasta. Oppilaat valitaan soveltuvuuskokeen pistemäärän mukaisessa järjestyksessä. Tullakseen hyväksytyksi hakijan tulee saavuttaa kieliosiosta minimipistemäärä 7½ pistettä ja oppimisvalmiuksia mittaavasta osiosta vähintään 2½ pistettä. Mikäli useampi hakija päätyy samoihin pisteisiin, valinta tehdään arpomalla.

Niistä oppilaista, jotka eivät tule helmikuussa hyväksytyiksi, mutta jotka ovat saavuttaneet soveltuvuuskokeessa vahvistetun minimipisterajan, muodostetaan paremmuusjärjestyksessä varasijalista. Paikkojen vapautuessa oppilaita valitaan varasijalistan paremmuusjärjestyksessä elokuuhun koulun alkuun saakka.

Soveltuvuuskokeessa testataan lapsen

- englannin ja suomen kielen taidot
- oppimisvalmiuksia

Soveltuvuuskokeen pisteytys tapahtuu kaksikielisen opetuksen toiminta-ajatuksen pohjautuen seuraavasti:

Kielitestiosion pisteytys:

- englannin kieli 0–5 pistettä
- suomen kieli 0–10 pistettä

Oppimisvalmiuksia mittaavan osion pisteytys:

- Oppimisvalmiudet 1–5 pistettä

Lisäksi lapsi voidaan ottaa 1. luokalle ilman soveltuvuuskoetta, mikäli englanninkielisen opetuksen katsotaan olevan lapsen edun mukaista hänen aloittaessaan opintojaan Suomessa.

2. Kolmannelta luokalta alkava opetus

Kuvataide, Cygnaeuksen koulu. Sisäänotto enintään 23 oppilasta. Painotetun kuvataiteen opetusryhmä voidaan jättää perustamatta, mikäli soveltuvuustestin hyväksytysti suorittaneita oppilaita on alle 15. Oppilaat valitaan soveltuvuustestien perusteella. Mikäli useampi hakija päätyy samoihin pisteisiin, valinta tehdään arpomalla.

Testit ovat sisällöltään seuraavat:

Vahaliitutehtävä: kuvailmaisuus, luovuus ja värien käyttö (1–5 p.)

1. Leikkelytehtävä: luovuus, tilan käyttö ja kokonaisvaikutelma (1–5 p.)
2. Muovailutehtävä: kolmiulotteinen teos ja kokonaisuus (1–5 p.)
3. Mallista piirtäminen: ihmisen hahmottaminen, perspektiivi ja mittasuhteet (1–5 p.)
4. Työskentelyprosessi (1–5 p.)

Musiikki, Cygnaeuksen koulu. Sisäänotto enintään 23 oppilasta. Painotetun musiikin opetusryhmä voidaan jättää perustamatta, mikäli soveltuvuustestin hyväksytysti suorittaneita oppilaita on alle 15. Oppilaat valitaan soveltuvuuskokeen pistemäärän mukaisessa järjestyksessä. Mikäli useampi hakija päätyy samoihin pisteisiin, valinta tehdään arpomalla.

Soveltuvuuskokeessa on seuraavat osiot, jotka pisteytetään erikseen:

1. Musikaalisuus lauluesityksen perusteella (10 p.)
2. Musikaalisuustesti (40 p.)
3. Motoriikkatesti ja soveltuvuushaastattelu (20 p.)
4. Vapaaehtoinen soittonäyte (10 p.) Jos oppilas ei soita, lauluesityksen pisteet kerrotaan kahdella.

Samalla arvioinnilla voi hakea oppilaaksi joko pelkästään musiikkiluokalle tai oppilaaksi sekä musiikkiluokalle että Palmgren-konservatorioon.

3. Neljänneltä luokalta alkava opetus

Liikunta, Käppärän koulu. Sisäänotto enintään 23 oppilasta. Luokalle pääsemiseksi järjestetään soveltuvuustesti, jossa testataan perusliikuntataitoja. Testitilanteen suoritukset pisteytetään. Painotetun liikunnan opetusryhmä voidaan jättää perustamatta, mikäli soveltuvuustestin hyväksytysti suorittaneita oppilaita on alle 20. Hyväksyttyyn suoritukseen vaaditaan vähintään 40 prosenttia pisteistä. Oppilaat valitaan pisteiden mukaisessa järjestyksessä luokalle. Tasapisteissä oppilaspaikan ratkaisee arpa.

Testi muodostuu neljästä kokonaisuudesta:

1. Tasapainotaidot 10 p.
 - kärrynpyörä
 - kuperkeikka
2. Lihaskunto 10 p.
 - jännehyppy
 - punnerrus
3. Liikkumistaidot ja nopeus 10 p.
 - naruhyppely
 - viivajuoksu
4. Välineenkäsittelytaidot 10 p.

- 8-kuljetus
- heitto-kiinniotto

4. Seitsemänneltä luokalta alkava opetus

Kuvataide, Länsi-Porin koulu. Sisäänotto enintään 23 oppilasta. Painotetun kuvataiteen opetusryhmä voidaan jättää perustamatta, mikäli soveltuvuustestin hyväksytysti suorittaneita oppilaita on alle 20. Pääsykoe, jossa kartoitetaan kuvataiteen osaamista. Pistemäärän perusteella sisäänotto, kuitenkin osoitettava pääsykokeessa vähintään hyvän osaamisen taidot. Tasapisteissä oppilaspaikan ratkaisee arpa.

Liikunta, Länsi-Porin koulu. Sisäänotto enintään 23 oppilasta. Painotetun liikunnan opetusryhmä voidaan jättää perustamatta, mikäli soveltuvuustestin hyväksytysti suorittaneita oppilaita on alle 20. Länsi-Porin koulun liikuntaluokalle valitaan oppilaat soveltuvuuskokeen pistemäärän mukaisessa järjestyksessä. Soveltuvuuskoe on yhteinen Kuninkaanhaan koulun kanssa. Tasapisteissä oppilaspaikan ratkaisee arpa. Oppilaan tulee saada vähintään 50 prosenttia maksimipistemäärästä tullakseen valituksi painotettuun liikunnan opetukseen.

Painotettuun liikunnan opetukseen haettaessa noudatetaan Olympiakomitean urheiluyläkouluille laatimaa soveltuvuuskoetta, joka koostuu kuudesta pisteytettävästä osa-alueesta:

1. Liikkumistaidot ja nopeus 8 p
2. Kestävyys 8 p
3. Voima 8 p
4. Tasapaino ja rytmi 8 p
5. Liikkuvuus 8 p
6. Välineenkäsittelytaidot 8 p

LUMA, Länsi-Porin koulu. Sisäänotto enintään 23 oppilasta. Painotetun opetuksen LUMA-ryhmä voidaan jättää perustamatta, mikäli soveltuvuustestin hyväksytysti suorittaneita oppilaita on alle 20. Pääsykoe, jossa arvioidaan matemaattista osaamista. Pistemäärän perusteella sisäänotto, kuitenkin osoitettava soveltuvuuskokeessa vähintään hyvän osaamisen taidot. Tasapisteissä oppilaspaikan ratkaisee arpa.

Yrittäjyys, Porin Lyseon koulu. Sisäänotto enintään 23 oppilasta. Painotetun yrittäjyyden opetusryhmä voidaan jättää perustamatta, mikäli soveltuvuustestin hyväksytysti suorittaneita oppilaita on alle 20. Pääsykoe, joka koostuu haastattelusta ja kirjallisesta lisätehtävästä, jossa on kysymyksiä muun muassa rahankäyttöön, säästämiseen ja mainontaan liittyen sekä tehtävä, jossa testataan oppilaan kekseliäisyyttä. Oppilaat valitaan luokalle saatujen pistemäärien paremmuusjärjestyksen perusteella. Tasapisteissä oppilaspaikan ratkaisee arpa.

Hakijat arvioidaan pisteyttämällä seuraavat valinnan osiot:

- Haastattelu (20p)
 - Motivaatio (10 p)
 - Viestintä (10 p)
- Kirjallinen lisätehtävä (10 p)

Koko valintakokeen maksimipistemäärä on 30 pistettä. Yrittäjyysluokalle valituksi tuleminen edellyttää vähintään 16 pisteen saavuttamista pääsykokeessa.

Liikunta, Kuninkaanhaan koulu (kaksi luokkaa). Sisäänotto enintään 46 oppilasta. Painotetun liikunnan opetusryhmä voidaan jättää perustamatta, mikäli soveltuvuustestin hyväksytysti suorittaneita oppilaita on alle 20/ryhmä. Kuninkaanhaan koulun urheiluluokille valitaan oppilaat soveltuvuuskokeen pistemäärän mukaisessa järjestyksessä. Soveltuvuuskoe on yhteinen Länsi-Porin koulun kanssa. Tasapisteissä oppilaspaikan ratkaisee arpa. Oppilaan tulee saada vähintään 50 prosenttia maksimipistemäärästä tullakseen valituksi painotettuun liikunnan opetukseen.

Painotettuun liikunnan opetukseen haettaessa noudatetaan Olympiakomitean urheiluyläkouluille laatimaa soveltuvuuskoea, joka koostuu kuudesta pisteytettävästä osa-alueesta:

1. Liikkumistaidot ja nopeus 8 p
2. Kestävyys 8 p
3. Voima 8 p
4. Tasapaino ja rytmi 8 p
5. Liikkuvuus 8 p
6. Välineenkäsittelytaidot 8 p

5. Seitsemännellä luokalla jatkuva opetus

Kaksikielinen opetus/englanti, Porin Lyseon koulu. Sisäänotto enintään 23* oppilasta. Cygnaeuksen kaksikielisten luokkien oppilaat pääsevät kaksikieliseen opetukseen suoraan ilman pääsykoetta. Loput vapaat paikat täytetään pääsykoemenestyksen perusteella.

Kokeen osiot:

1. Englanti: kirjoittaminen 6 p
2. Englanti: haastattelu 6 p
3. Englanti: luetun ymmärtäminen 6 p.
4. Englanti: kuullun ymmärtäminen 6 p
5. Matematiikka 6 p (eri tehtävät eri vuosiluokille)
6. Suomen kieli: tuottaminen 6 p
7. Suomen kieli: ymmärtäminen 6 p

Maksimipisteet 42 p

Luokalle pääsy edellyttää pääsykokeista vähintään 21 pistettä. Tasapisteissä paremmuusjärjestyksen ratkaisee kokeiden pistemäärät edellä olevassa järjestyksessä. Mikäli tämän jälkeen on tasapisteissä olevia oppilaita, valinta tehdään arpomalla.

Kuvataide, Porin Lyseon koulu. Sisäänotto enintään 23* oppilasta. Cygnaeuksen kuvataideluokkien oppilaat pääsevät luokalle suoraan ilman pääsykoetta. Loput vapaat paikat täytetään valintamenettelyn perusteella. Valinnassa perusteena on pääsykoe.

Pääsykokeessa arvioidaan oppilaan taiteellisia- ja motorisia taitoja, mielikuvitusta ja luovaa ajattelua, motivaatiota sekä valmiutta suoriutua annetusta tehtävästä määrättyssä ajassa. Pääsykoe on yhden oppitunnin mittainen. Pääsykokeen maksimipisteet ovat kuusi (6) pistettä. Oppilaan tulee saada pääsykokeesta vähintään kolme (3) pistettä tullakseen valituksi painotettuun kuvataiteen opetukseen. Tasapisteissä oppilaspaikan ratkaisee arpa.

Musiikki, Porin Lyseon koulu. Sisäänotto enintään 23* oppilasta. Cygnaeuksen musiikkiluokkien oppilaat pääsevät luokalle suoraan ilman pääsykoetta. Loput vapaat paikat täytetään valintamenettelyn perusteella. Valinnassa perusteena on pääsykoe.

Pääsykokeeseen sisältyy musikaalisuutta vaativia tehtäviä, vapaavalintainen musiikkinumero (soittaen/laulaen) sekä haastattelu. Kokeessa musikaalisuudesta (rytmitaju, sävelkorva, soitto-/laulutaito) voi saada kolme (3) pistettä ja haastattelusta kaksi (2) pistettä. Oppilaan tulee saada pääsykokeesta vähintään kolme (3) pistettä tullakseen valituksi painotettuun musiikinopetukseen. Tasapisteissä oppilaspaikan ratkaisee musikaalisuudesta saadut pisteet, ja sen jälkeen tarvittaessa arpa.

* Porin Lyseon koulussa jatkuu Cygnaeuksen koulussa alkanut kaksikielinen opetus /englanti, painotettu kuvataiteen ja painotettu musiikin opetus. Oppilaat voivat siirtyä Cygnaeuksen painotusluokilta tai kaksikielisen opetuksen luokilta suoraan Porin Lyseon koulun edellä mainittuihin luokkiin ilman erillistä valintamenettelyä, mutta heidän tulee kuitenkin täyttää hakemus. Näille luokille voidaan ottaa täydennyshaussa oppilaita suoraan myös seitsemännelle luokalle lukuvuodeksi 2027–2028, mikäli ryhmissä on tilaa. Luokkien sisäänottomaksimi rajaa tätä täydennyshakumahdollisuutta. Cygnaeuksen oppilaat otetaan näille luokille, vaikka sieltä 7. luokalle siirtyvä ryhmä olisi suurempi kuin määritelty sisäänoton maksimioppilasmäärä.

Yleistä painotetun opetuksen ja kaksikielisen opetuksen luokkien perustamisesta

Painavista syistä painotetun opetuksen ja kaksikielisen opetuksen luokkien maksimi- ja minimioppilasmääristä voidaan poiketa erillisellä opetusyksikön päällikön päätöksellä.

Mikäli valintakokeen hyväksytysti suorittaneita oppilaita ei ole riittävästi erillisen erikoisluokan perustamiseksi, voidaan erikoisluokka jättää perustamatta. Tällöin painotettu opetus voidaan toteuttaa tavallisen luokan sisällä tai jättää kokonaan toteuttamatta.

Tiedoksi

Cygnaeuksen koulu, Kuninkaanhaan koulu, Käppärän koulu, Länsi-Porin koulu, Porin Lyseon koulu

§ 106

Peruskoulujen toiminnallisen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman päivittäminen

PRIDno-2025-9013

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Nuorsaari, kirsi.nuorsaari@pori.fi

Liitteet

1 Pohja_Koulun toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Opetuksen järjestäjällä on lain mukaan velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa. Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön (Perusopetuslaki 29 §), jossa ei tarvitse pelätä syrjinnän tai häirinnän kohteeksi joutumista. Tasa-arvolaki (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5 a §) sekä Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (Opetushallituksen määräys 2014) velvoittavat oppilaitokset laatimaan toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman. Yhdenvertaisuuslaki (6 §) puolestaan velvoittaa, että oppilaitoksilla tulee olla suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja syrjinnän poistamiseksi. Nämä suunnitelmat on Porissa, kuten monessa muussakin kunnassa, yhdistetty samaan asiakirjaan eli koulun toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan, joka on koulukohtaisen opetussuunnitelman liite.

Koulun toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kohdistuu oppilaiden kokemaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Suunnitelman laadinnassa on otettu huomioon myös Porin kaupungin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, jonka tavoitteena on edistää henkilöstön kokemaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Henkilöstön yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmasta koulujen toiminnalliseen suunnitelmaan on sisällytetty muun muassa luvussa 3 kuvatut yhteiset toimintatavat, joita on sovellettu koulujen toimintakulttuuriin.

Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun tavoitteena on luoda yhteinen käsitys siitä, millainen on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen koulu. Samalla tunnistetaan koulun vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä sovitaan toimintatavoista syrjinnän ja häirinnän ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi. Koulun toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää kaikille kouluille yhteiset osuudet (luvut 1–4 ja liitteet), jotka on laadittu opetusyksikössä. Tämän lisäksi koulut lisäävät pohjaan omaa kouluaan koskevat tiedot lukuun 5.

Koulukohtaiseen osuuteen tulee kirjata:

- oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle suunnatut tiedotus-, koulutus- ja osallistumiskäytännöt
- koulussa tehty työ tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi
- koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämiseksi käytetyt kartoitusmenetelmät (esim. kyselyt, keskustelut ja tilastot)
- kartoituksen keskeiset tulokset (vahvuudet ja kehittämiskohteet)
- aiempien toimenpiteiden onnistumisen arviointi
- kartoituksen perusteella määritellyt uudet tavoitteet tai kehittämiskohteet
- konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi
- toimenpiteiden aikataulu

- toimenpiteiden vastuuhenkilöt.

Koulujen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan ja päivitetään yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa kolmen vuoden välein (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5 a §, Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 ja Porin kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma). Myös huoltajia tulee kuulla toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman edistämistoimenpiteistä.

Selvityksen tueksi toteutetaan kolmen vuoden välein keskitetty kysely vuosiluokkien 5–9 oppilaille heidän kokemuksistaan koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta. Kyselyn koulukohtaiset tulokset toimitetaan kouluille. Vuosiluokkien 1–4 oppilaiden kokemuksia selvitetään koulukohtaisesti keskustelujen avulla. Koulujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tueksi opettajille laaditaan myös materiaalia, jonka avulla aihetta ja esimerkiksi siihen liittyviä käsitteitä voidaan käsitellä oppilaiden kanssa. Tämä helpottaa kyselyyn vastaamista. Syksyn 2026 aikana valmistellaan lisäksi yhteiset toimintatavat huoltajien kuulemiseksi.

Koulujen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaa esiteltiin rehtoreille keväällä 2026, ja kouluilta pyydettiin siitä palautetta. Palautetta saatiin neljästä koulusta. Osassa kouluista palautteen antoi rehtori, kun taas joissakin kouluissa suunnitelmaan oli perehtynyt useamman opettajan ryhmä. Palaute oli pääosin myönteistä, ja suunnitelmaa pidettiin selkeänä sekä sisällöltään tarkoituksenmukaisena.

Palautteen perusteella suunnitelmaan lisättiin kohta, jossa koulut kuvaavat, miten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistetään koulun arjessa. Yhdessä palautteessa kiinnitettiin huomiota siihen, että kyselyyn vastaavat aina eri oppilaat, koska kysely toteutetaan kolmen vuoden välein vuosiluokkien 5–9 oppilaille. Tämä tulee ottaa huomioon tuloksia tulkittaessa.

Peruskoulut laativat tämän sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi tuodun koulujen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjan mukaisesti laaditun koulukohtaisen suunnitelman (suunnitelman luku 5), jonka koulun rehtori hyväksyy viimeistään 1.8.2027. Sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi tuotu suunnitelma on esityslistan liitteenä.

Myös Porin lukio, Porin seudun kansalaisopisto, Palmgren-konservatorio ja Porin Taidekoulu voivat hyödyntää päivitettyä suunnitelmapohjaa omassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössään.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Koulujen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjan, joka on opetussuunnitelman liite. Suunnitelman mukaiset uudet koulujen toiminnalliset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat tulee olla laadittuina 1.8.2027.

Tiedoksi

Peruskoulut, Porin lukio, Palmgren-konservatorio, Porin Taidekoulu, Porin seudun kansalaisopisto

§ 107

Porin lukion ja aikuislukion toimintakalenterit lukuvuonna 2026–2027

PRIDno-2026-7125

Valmistelijat / lisätiedot:

Konsta Kivistö, suunnittelija, konsta.kivisto@pori.fi

Liitteet

1 Liite 1 Porin lukion toimintakalenteri 2026–2027

2 Liite 2 Porin aikuislukion toimintakalenteri 2026–2027

Aiemmin koulutuksen järjestäjän tuli lukiolain 13 §:n 4 momentin mukaan (kumottu lailla 5.12.2024/709) laatia vuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista, työajoista, koulutuksen järjestäjän yhteistyöstä ja koulutuksen hankkimisesta, itsenäisestä opiskelusta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Vaikka lukiolaki ei tällaisen suunnitelman laatimista enää koulutuksen järjestäjältä velvoita, on opetusyksikkö linjannut, että lukiot laativat kyseiset suunnitelmat ja niihin liittyvät toimintakalenterit kuten ennenkin.

Lukiokoulutus on laatinut opetusyksikön ohjeiden mukaisesti Porin lukion ja aikuislukion toimintakalenterit lukuvuodelle 2026–2027. Toimintakalenterit on luotu koko lukuvuodelle helpottamaan koulutyön ajoitusta ja edistämään toiminnan suunnitelmallisuutta. Toimintakalentereissa kuvataan lukuvuoden aikaiset tapahtumat, juhlat ja erilaiset teemapäivät. Kalenterit laaditaan muusta vuosisuunnittelusta erillisinä.

Kaupungin hallintosäännön 27 §:n mukaan sivistyslautakunta hyväksyy koulujen toimintakalenterit. Porin lukion toimintakalenteri (liite 1) sekä Porin aikuislukion toimintakalenteri (liite 2) lukuvuodelle 2026–2027 ovat sivistyslautakunnan käsittelyä ja hyväksymistä varten tämän esityksen liitteinä. Mahdollisista toimintakalentereiden muutoksista lukuvuoden aikana päättää sivistystoimialan toimintasäännön mukaisesti opetusyksikön päällikkö.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Porin lukion toimintakalenterin ja Porin aikuislukion toimintakalenterin lukuvuodelle 2026–2027.

Tiedoksi

Porin lukio, Porin aikuislukio

Sivistyslautakunta, § 32, 16.02.2021

Sivistyslautakunta, § 72, 19.05.2026

Sivistyslautakunta, § 108, 29.09.2026

§ 108

Porin aikuislukion opetussuunnitelman oppiainekohtaisen osan päivittäminen

PRIDno-2021-363

Sivistyslautakunta, 16.02.2021, § 32

Valmistelijat / lisätiedot:

Taneli Tiirikainen, yksikön päällikkö, opetusyksikkö, taneli.tiirikainen@pori.fi

Liitteet

1 LOPS21 Porin aikuislukio

Lukiolain 12 §:n nojalla koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelma. Opetushallitus on antanut 7.11.2019 (OPH-2263-2019) lukion opetussuunnitelman perusteet, joiden mukaiset paikalliset opetussuunnitelmat lukiokoulutuksen järjestäjien tulee ottaa käyttöön lukion aloittavilla opiskelijoilla 1.8.2021 lukien. Käyttöönotto etenee vuosiluokka kerrallaan. Opetussuunnitelma hyväksytään erikseen nuorille ja aikuisille tarkoitettuja lukiokoulutuksen oppimääriä varten.

Lukion opetussuunnitelman perusteita käytetään soveltuvin osin aikuislukiossa. Porin aikuislukion opetussuunnitelma noudattaa soveltuvin osin Porin lukion uutta opetussuunnitelmaa. Tämä on perusteltua siksi, että molemmat lukiot toimivat samassa talossa ja opetushenkilöstö on yhteistä. Aikuislukio on kuitenkin itsenäinen oppilaitos, jonka toimintakulttuuri poikkeaa nuorten lukiokoulutuksen toimintakulttuurista.

Porin aikuislukion opetussuunnitelma esitetään hyväksyttäväksi kokonaisuudessaan: sekä oppiaineet että yleinen osa. Opetussuunnitelma on laadittu rehtoreiden ja opettajien yhteistyönä. Opetussuunnitelma oli opiskelijoilla ja henkilökunnalla nähtävänä kommentointia varten. Aikuislukion opetussuunnitelman omat paikalliset tekstit on kirjoitettu sinisellä fontilla, muu on opetussuunnitelman perusteiden tekstiä. Niiden lukujen osalta, joissa ei ole aikuislukion omaa paikallista osuutta, noudatetaan Porin lukion opetussuunnitelmaa.

Opetussuunnitelmassa mainittu liite, aikuislukion todistusmalli, valmistuu myöhemmin valtakunnallisten suositusten mukaisena.

Sisällöltään tärkeimmät aikuislukion luvut ovat:

- Porin aikuislukion arvoperusta ja tehtävä
- Porin aikuislukion toimintakulttuuri
- Porin aikuislukiossa järjestettävät opintojaksot
- Opiskelijan oppimisen ja osaamisen arviointi Porin aikuislukiossa
- Ohjaus ja opiskeluhuolto Porin aikuislukiossa
- Porin aikuislukion toiminnan arviointi ja kehittäminen

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen Porin aikuislukion opetussuunnitelman käyttöön otettavaksi 1.8.2021.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta, 19.05.2026, § 72

Valmistelijat / lisätiedot:

Konsta Kivistö, suunnittelija, konsta.kivisto@pori.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Porin aikuislukion opetussuunnitelma
- 2 Liite 2 Porin aikuislukion opetussuunnitelman paikalliset tarkennukset

Sivistyslautakunta on hyväksynyt Porin aikuislukion opetussuunnitelman yleisen ja oppiainekohtaisen osan kokouksessaan 16.2.2021 § 32. Opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2021 lähtien. Opetussuunnitelmaa on päivitetty tämän jälkeen sivistyslautakunnan päätöksillä useita kertoja: viimeisin päivitys on tapahtunut 28.5.2025 § 98 tehdyllä päätöksellä.

Porin aikuislukiolla on paikallisesti ja alueellisesti merkittävä asema elinikäisen oppimisen mahdollistajana. Maahanmuuton lisääntyessä, väestörakenteen muuttuessa ja yhteiskunnan muuttuessa aikuislukion on mukauduttava valtakunnalliseen ja alueelliseen kehitykseen ja kyettävä jatkossakin tarjoamaan Porissa ja lähialueilla asuville aikuisille parhaat mahdolliset edellytykset yleissivistävään toisen asteen koulutukseen ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen.

Yhteiskunnan ja lukiokoulutuksen toimintaympäristön muutosten keskellä aikuislukion asemaa itsenäisenä oppilaitoksena on syytä lujittaa. Yksinkertaisin tapa oppilaitoksen aseman vahvistamiseen on päivittää opetussuunnitelmaa purkamalla siinä esiintyviä kytköksiä Porin lukion opetussuunnitelmaan.

Aikuislukion opetussuunnitelman päivitystä on valmisteltu kevät 2026. Opetussuunnitelma on päivitetty väistyvän vararehtorin, aloittavan apulaisrehtorin ja lukiokoulutuksen suunnittelijan yhteistyönä. Päivitystyön yhteydessä opetussuunnitelma on viety Opetushallituksen ylläpitämään ePerusteet-palveluun. Opetussuunnitelma on ollut opiskelijoilla sekä opetus- ja ohjaushenkilöstöllä nähtävänä kommentointia varten.

Porin aikuislukion päivitetty opetussuunnitelma esitetään nyt sivistyslautakunnalle hyväksyttäväksi kokonaisuudessaan. Opetussuunnitelma on esityksen liitteenä 1 ja paikallisista tarkennuksista tehty koonti liitteenä 2.

Opetushallituksen ePerusteet-palvelussa 5.5. lähtien ilmenneiden teknisten ongelmien vuoksi liitteenä 1 olevaa opetussuunnitelmaa ei ole saatu päivitettyä loppuun

Satakunnan ammattikorkeakoulun väyläopintojen osalta: väyläopintopaketteja on tarkoitus sisällyttää opetussuunnitelmaan 14 kappaletta (SAMK1–SAMK14). Lisäksi kaikki maininnat Porin lukiossa väyläopintopakettien kuvauksissa on tarkoitus muuttaa Porin aikuislukiossa. Em. lisäykset ja muutokset tehdään, kunhan Opetushallitus on saanut korjattua ePerusteet-palvelussa esiintyvät ongelmat.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Porin aikuislukion päivitetyn opetussuunnitelman.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta, 29.09.2026, § 108

Valmistelijat / lisätiedot:

Taneli Tiirikainen, yksikön päällikkö, opetusyksikkö, taneli.tiirikainen@pori.fi

Liitteet

1 Liite 1 Japani B3-oppimäärä

Sivistyslautakunta on hyväksynyt Porin aikuislukion opetussuunnitelman yleisen ja oppiainekohtaisen osan kokouksessaan 16.2.2021 § 32. Opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2021 lähtien. Opetussuunnitelma on päivitetty kokonaisuudessaan keväällä 2026, ja sivistyslautakunta on hyväksynyt päivitetyn opetussuunnitelman kokouksessaan 19.5.2026 § 72.

Nyt sivistyslautakunnalle esitetään hyväksyttäväksi japanin B3-oppimäärän lisäämistä Porin aikuislukion opetussuunnitelman oppiainekohtaiseen osaan liitteen 1 mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Porin aikuislukion opetussuunnitelmaan esitetyt muutokset.

Tiedoksi

Porin aikuislukio

Kaupunginvaltuusto, § 99, 08.06.2026

Sivistyslautakunta, § 109, 29.09.2026

§ 109

Sivistyslautakunnan lausunto valtuustoaloitteeseen: Opiskeluhuollon ammattilaisten käyttöoikeudet Wilma-järjestelmässä ja moniammatillisen yhteistyön kehittäminen

PRIDno-2026-4703

Kaupunginvaltuusto, 08.06.2026, § 99

Useat valtuutetut, ensimmäinen allekirjoittaja valtuutettu Heidi Sakari jättivät valtuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

Valtuustoaloite: opiskeluhuollon ammattilaisten käyttöoikeudet Wilma-järjestelmässä ja moniammatillisen yhteistyön kehittäminen

Porin kaupungissa kuraattoreiden ja psykologien pääsy oppilaiden poissaolotietoihin Wilma-järjestelmässä on tällä hetkellä rajattu siten, että tiedot näkyvät vain erillisellä luvalla ja määräaikaaisesti. Käytäntö vaikeuttaa merkittävästi opiskeluhuollon ennaltaehkäisevää työtä, varhaista puuttumista sekä moniammatillista yhteistyötä.

Satakunnan hyvinvointialueen uusimassa alueellisessa opiskeluhuoltosuunnitelmassa korostetaan opiskeluhuollon yhteisöllistä työtettä, monialaista yhteistyötä, tiedonkulkua sekä oppilaan oikea-aikaista tukemista. Suunnitelmassa todetaan, että opiskeluhuoltopalveluiden tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, oppimista, kasvua ja terveyttä yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa. Lisäksi suunnitelmassa painotetaan moniammatillisen opiskeluhuoltoryhmän toimintaa sekä tiedonvaihtoa eri ammattiryhmien välillä.

Poissaolot ovat usein ensimmäinen merkki esimerkiksi:

- mielenterveyden haasteista,
- koulupelosta,
- kiusaamisesta,
- perhetilanteen ongelmista,
- syrjäytymisriskistä
- tai muusta tuen tarpeesta.

Nykyinen käytäntö vaikeuttaa erityisesti:

- varhaista puuttumista,
- ennaltaehkäisevää opiskeluhuoltoa,
- koulupoissaolojen seuranta,
- sekä yhteistyötä perheiden, opetushenkilöstön ja sosiaali- ja terveystieteiden välillä.

Porissa kouluterveydenhuollon puolella ainakin osassa kouluista terveydenhoitajilla on käytännössä pääsy oppilaiden poissaolotietoihin. Lisäksi myös kouluvalmentajat näkevät poissaolotietoja osana työtehtäviään. Tämä osoittaa, että poissaolotietojen hyödyntämistä pidetään tärkeänä oppilaan hyvinvoinnin ja koulunkäynnin tukemisessa myös muiden ammattiryhmien osalta. Samalla olisi perusteltua arvioida, voitaisiinko vastaavat käyttöoikeudet järjestää myös kuraattoreille ja psykologeille heidän lakisääteisten työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Wilman käyttö opiskeluhuollossa on edelleen mahdollista myös hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Wilmaa koskevissa ohjeistuksissa todetaan, että opiskeluhuollon ammattilaisilla tulee olla mahdollisuus käsitellä tehtäviensä kannalta välttämättömiä tietoja yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteuttamiseksi. Poissaolojen seuranta ja oppilaan koulunkäynnin tilanteen hahmottaminen ovat oleellinen osa tätä kokonaisuutta.

Käytännössä käyttöoikeuksia voidaan tällä hetkellä myöntää huoltajien luvalla, mutta menettely ei toimi tarkoituksenmukaisesti. Huoltajan tulee erikseen kirjautua Wilman selainversioon antamaan suostumus, minkä vuoksi osa luvista jää saamatta toistuvista pyynnöistä huolimatta. Joissakin tilanteissa huoltajat eivät myöskään halua antaa lupaa. Tämä voi heikentää lapsen oikea-aikaisen tuen toteutumista ja vaikeuttaa opiskeluhuollon mahdollisuuksia reagoida varhaisessa vaiheessa poissaoloihin ja muihin huolenaiheisiin.

Useissa kunnissa kuraattoreilla ja psykologeilla on pääsy poissaolotietoihin osana opiskeluhuollon tehtäviä. Lisäksi poissaolotieto itsessään ei ole salassa pidettävä tieto, vaikka poissaolon syy voikin olla salassa pidettävä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Porin kaupunki yhteistyössä Satakunnan hyvinvointialueen kanssa:

1. arvioi uudelleen kuraattorien ja psykologien käyttöoikeudet Wilma-järjestelmässä,
2. selvittää mahdollisuuden antaa opiskeluhuollon ammattilaisille pysyvä pääsy oppilaiden poissaolotietoihin heidän työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa,
3. arvioi käytännön vaikutukset lasten ja nuorten varhaisen tuen, koulupoissaoloihin puuttumisen ja moniammatillisen yhteistyön näkökulmasta,
4. arvioi mahdollisuuden siihen, että kouluterveydenhuolto voisi tehdä Wilmaan merkinnän oppilaan ollessa palveluiden piirissä,
5. sekä selvittää, voitaisiinko tällainen merkintä rajata näkymään vain koulun henkilökunnalle eikä koteihin.

Tällaiset muutokset tukisivat Satakunnan alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman tavoitteita, vahvistaisivat moniammatillista yhteistyötä, parantaisivat tiedonkulkua sekä tukisivat lasten ja nuorten oikea-aikaista auttamista kouluyhteisössä.

Tavoitteena tulee olla lapsen etu, oikea-aikainen tuki sekä aidosti ennaltaehkäisevä opiskeluhoito.

Porissa 8.6.2026

Heidi Sakari

koko Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Vihreän valtuustoryhmän:

Laura Tamminen

Minka Leino-Holm

Jenni Laurila

Taru Hyrkäs

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Sivistyslautakunta, 29.09.2026, § 109

Valmistelijat / lisätiedot:

Tero Grönmark, erityisasiantuntija, tero.gronmark@pori.fi

Valtuutettu Heidi Sakari ja Perussuomalaisten valtuustoryhmä ovat tehneet valtuustoaloitteen 8.6.2026, jossa esitetään, että kaupunki yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa,

- 1) arvioi uudelleen kuraattorien ja psykologien käyttöoikeudet Wilma-järjestelmässä,
- 2) selvittää mahdollisuudet opiskeluhuollon ammattilaisten pysyvään pääsyyn oppilaiden poissaolotietoihin,
- 3) arvioi muutosten vaikutuksia lasten ja nuorten varhaisen tuen sekä moniammatillisen yhteistyön näkökulmasta sekä
- 4) arvioi mahdollisuuden siihen, että kouluterveydenhuolto voisi tehdä Wilmaan merkinnän oppilaan ollessa palveluiden piirissä,
- 5) sekä selvittää, voitaisiinko tällainen merkintä rajata näkymään vain koulun henkilökunnalle eikä koteihin.

Porin kaupunki pitää lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä, varhaista tukea sekä opetuksen ja opiskeluhuollon välistä toimivaa yhteistyötä tärkeinä tavoitteina.

Aloitteessa esitetyt kysymykset liittyvät sekä opiskeluhuollon palveluiden toteuttamiseen että henkilötietojen käsittelyyn, tiedonsaantioikeuksiin, eri toimijoiden väliseen työnjakoon sekä yhteistyöhön. Näiden arvioinnissa tulee ottaa huomioon voimassa oleva lainsäädäntö, tietosuojaa koskevat vaatimukset sekä opetuksen ja koulutuksen järjestäjän ja hyvinvointialueen tehtävänmukaiset vastuut.

Porin kaupunki vastaa omien koulujensa ja lukion opiskelijarekisterin tietojen luovuttamisesta sekä niihin liittyvien käyttöoikeuksien määrittelystä.

Valmistelussa on konsultoitu mm. Opetushallituksen juristia lain tulkinnoissa ja Porin Tietohallintoyksikön tietosuojavastaavaa tietosuojaan ja rekisterinhallintaan liittyvissä asioissa.

Toimintatapa on laadittu yhteistyössä Satakunnan hyvinvointialueen kanssa Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Se on käsitelty Satakunnan hyvinvointialueen opiskeluhuollon ohjausryhmässä, ja myös muut hyvinvointialueen opetuksen ja koulutuksen järjestäjät ovat ottaneet sitä käyttöön.

Toimintatapa on otettu käyttöön kevätlukukaudella 2025 sekä sitä on toteutettu lukuvuoden 2025–2026 ajan. Toimintamallia on viimeksi täsmennetty henkilötunnuksen käyttöä koskevilta osin opiskelijan yksilöimisessä.

Tällä hetkellä toimintatapa ja käytänteet vastaavat nykyistä lainsäädäntöä, joten laajempaan selvitystyöhön ryhdytään, mikäli lainsäädökset muuttuvat. On huomattava, että käytänteet on luotu kiinteässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Vastaus koskee vain Porin kouluja ja lukiota. Kukin opetuksen ja koulutuksen järjestäjä vastaa omasta tietojen luovutuksesta.

Aloitteessa esitettyihin kohtiin vastataan asiakohtaisesti jäljempänä erikseen.

1 Kuraattorien ja psykologien käyttöoikeudet Wilmassa

Opiskeluhuollon työntekijöiden valtuudet käsitellä opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskelijarekisterin tietoja ovat samanlaiset. Poikkeuksena tästä on kuraattorin tiedonsaantioikeus. Kuraattorilla on oikeus saada palveluntarpeen ja asian kiireellisyys arviointia sekä kuraattoripalvelujen toteuttamista varten välttämättömät tiedot ilman opiskelijan tai huoltajan suostumusta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä 703/2023, 64 § 1 mom.).

Näin ollen opiskelijaterveydenhuollon (ml. suun terveys), psykologien ja kuraattorien oikeudet saada tietoja opiskelijarekisterin Wilma-yhteydellä ovat Porin perusopetuksessa ja lukiossa yhtäläiset.

Tällä hetkellä Wilma-käytänteiden mukaisesti opiskeluhuollon ammattihenkilöt voivat nähdä Wilmassa ajantasaiset tiedot opiskelijan yksilöimiseksi. Näitä ovat välttämättömät tiedot opiskeluhuollon palveluiden toteuttamiseksi, kuten oikeus palveluun tarkastamiseksi, tiedot yhteydenottoa ja ajanvarausta varten. Yksilöllisen tuen toteuttamiseksi tarvittavat muut tiedot luovutetaan opiskelijan tai huoltajan suostumuksella Wilman katseluoikeuksien kautta.

Opetuksen järjestäjän opiskelijarekisterin käyttötarkoitus on sallittu lain nojalla opetuksen ja koulutuksen järjestämiseksi. Kun opetuksen järjestäjä antaa opiskelijarekisterin tietoja opiskeluhuoltopalvelujen käyttöön, käyttötarkoitus muuttuu ja kyseessä on tietojen luovutus. Kun tietoja käyttää muu kuin opetushenkilöstö tai tietoja käytetään muuhun kuin opetuksen järjestämiseen, esimerkiksi yksilön opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen, on noudatettava tietojen luovuttamista koskevaa lainsäädäntöä.

2 Opiskeluhuollon ammattilaisten pysyvä pääsy oppilaiden poissaolotietoihin

Opiskeluhuollon käyttöoikeuksien laajuutta ei voida arvioida pelkästään toiminnallisesta näkökulmasta, vaan arvioinnissa on huomioitava tietosuojaa, salassapitoa ja tiedonsaantioikeuksia koskevat oikeudelliset reunaehdot. Porin kaupunki ei voi tulkita normeja lainvastaisesti ja luoda käytänteitä, jotka eivät ole lain mukaisia.

Opiskeluhuollon ammattilaisten tiedonsaannin tulee perustua lainsäädäntöön ja työtehtävien edellyttämään tarpeeseen. Käyttöoikeuksia ei voida laajentaa ilman tähän oikeuttavaa lainsäädännöllistä perustetta.

Aloitteessa todetaan, että poissaolotieto itsessään ei ole salassa pidettävä tieto, vaikka poissaolon syy voikin olla salassa pidettävä. Tämä on totta. Tieto yksittäisestä poissaolosta on lähtökohtaisesti julkinen, mutta poissaolon syy on salassa pidettävä, kuten aloitteessa todetaan. Poissaolotiedot muodostuvat salassa pidettäviksi, kun ne laajemmin kuvaavat opiskelijan henkilökohtaisia oloja tai elämäntapaa.

Henkilökohtaisilla oloilla tai elämäntavalla tarkoitetaan opiskelijan yksityiselämää koskevia tietoja, mm. *sosiaalisia suhteita, terveydentilaa*, päihteiden käyttöä tai muita vastaavia henkilökohtaisia olosuhteita. Käsitettä tulkitaan julkisuuslain yksityiselämän suojaa koskevien säännösten perusteella, jota myös opetus- ja opiskeluhuollon tietosuojaj- ja salassapitokysymyksissä sovelletaan.

Näin ollen yksittäisen opiskelijan poissaolotietoja voidaan luovuttaa opiskeluhuollolle opiskelijan/huoltajan suostumuksella. Poikkeuksena on kohdassa 1 mainittu kuraattorin oikeus saada palveluntarpeen ja asian kiireellisuuden arviointia sekä kuraattoripalvelujen toteuttamista varten välttämättömät tiedot ilman opiskelijan tai huoltajan suostumusta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä 703/2023, 64 § 1 mom.). Tällöinkin on kuraattorin yksilöitävä tarvitsemansa tiedot.

Poissaolojen seuranta kuuluu opetuksen järjestäjän vastuulle, ja käytännössä koulun henkilöstön sekä viime kädessä oppilaan opettajien tulee seurata poissaoloja aktiivisesti.

Huolitilanteessa on velvoite ohjata opiskelija opiskeluhuollon palveluihin. Ohjauksen tekevällä on oikeus luovuttaa kaikki tarvittavat koulunkäyntitiedot opiskeluhuollon palvelutarpeen arvioimiseksi.

Opiskeluhuollon työntekijöille ei voida antaa ennakollista pääsyä opiskelijan koulunkäyntitietoihin opetuksen järjestäjän toimesta tai huoltajan tai opiskelijan ennakoidulla suostumuksella. Tietojen luovuttamisen tulee perustua joko nimenomaiseen lakiin tai yksilöityyn suostumukseen, jossa on tiedossa luovutettavat tiedot ja niiden käyttötarkoitus.

Koska ennakolta ei tiedetä, mitä tietoja opiskelijarekisteriin kertyy tai missä tilanteessa niiden käsittelylle mahdollisesti syntyisi tarve, ei yleisluonteinen suostumus koulunkäyntitietojen jatkuvaan seurantaan täytä tietosuojalainsäädännön vaatimuksia.

Ennaltaehkäisevää opiskeluhuoltotyötä toteutetaan ensisijaisesti yhteisöllisen opiskeluhuollon keinoin sekä opiskelijoiden, huoltajien, opetushenkilöstön ja opiskeluhuoltopalvelujen yhteistyönä.

3 Arvio käytännön muutoksesta lasten ja nuorten varhaisen tuen sekä moniammatillisen yhteistyön näkökulmasta

Alkuun on todettava, että vallitseva lainsäädäntö on ollut voimassa ennen opiskeluhuollon palvelujen järjestämisvastuun siirtämistä hyvinvointialueille. Samoja periaatteita olisi pitänyt noudattaa aiemminkin tilanteissa, joissa opiskelijarekisterin tietoja on käytetty muuhun tarkoitukseen kuin opetuksen järjestämiseen – ts. opiskeluhuollon palvelujen antamiseen.

Palvelujen eriydyttyä eri vastuujärjestäjille THL:n ja Opetushallituksen ohjaus on vahvistunut, ja toimintatapoja on tarkennettu.

Jäsenyöneempi käytänne vahvistaa toivottavasti opiskelijoiden yksilöllisen tuen varhaisempaa käynnistymistä sekä jäsentää moniammatillista tukea. Vaikuttavinta on ohjata huolutilanteessa opiskelija tai huoltaja opiskeluhuollon palveluihin, suorittaa tuen tarpeen arviointi ja tarvittaessa koota opiskelijakohtainen monialainen asiantuntijaryhmä (MAR).

Tällöin opiskelijan tilanteen käsittelyyn ja tarvittavaan tietojen luovuttamiseen on olemassa lainsäädäntöön perustuva menettely, jonka avulla MAR: iin kuuluvat opetuksen ja opiskeluhuollon toimijat saavat opiskelijan tuen järjestämiseksi välttämättömät tiedot tietosuoja ja salassapitosäännökset huomioiden. Jäsenet voivat vaihtaa keskenään välttämättömiä tietoja opiskeluhuollon toteuttamiseksi.

Tässä mielessä Wilmaan perustuva suostumuskäytänne vahvistaa prosessia. Opiskeluhoitopalvelujen ohjaustilanteessa ja palvelujen alkaessa opiskeluhuollon työntekijällä on velvoite selittää suostumus sekä tietojen luovuttaminen. Tämä sisältää myös ohjauksen siitä, miten Wilmassa suostumus annetaan ja kuinka suostumusta hallitaan. Tietojen katseluoikeus päättyy, kun monialaisen ryhmän tehtävä päättyy ja suostumuslomakkeen katseluoikeudet poistetaan. Lisäksi on varmistettu, että järjestelmän automatiikka poistaa kesäkuun viimeisenä päivänä kaikki suostumukselliset katseluoikeudet, jotta katseluoikeuksia ei jää avoimiksi.

Wilman katseluoikeuksien perusteella muodostuva lokitieto mahdollistaa sen, että epäselvissä tilanteissa voidaan jälkikäteen todentaa opetuksen järjestäjän rekisterinhallintavastuun toteutuminen, opiskelijan tai huoltajan suostumus sekä opiskeluhuollon ammattihenkilön oikeus tietoihin.

4 Arvio mahdollisuudesta tehdä Wilmaan merkintä oppilaan ollessa opiskeluhuollon palveluiden piirissä

Aloitteessa esitetään arvioitavaksi mahdollisuutta tehdä Wilma-järjestelmään merkintä siitä, että oppilas on kouluterveydenhuollon palveluiden piirissä. Asiaa tulee tarkastella kaikkien opiskeluhuollon ammattihenkilöiden näkökulmasta, sillä opiskeluhoitoa toteutetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisena kokonaisuutena.

Wilma toimii opetuksen järjestäjän oppilashallinto- ja opiskelijarekisterin käyttöliittymänä, jossa käsitellään opetuksen järjestämiseen liittyviä tietoja. Opetuksen järjestäjän opiskelijarekisteriin tehtävät merkinnät kuuluvat opetuksen järjestäjän rekisterinpitoon ja opetuksen järjestämiseen liittyviin tehtäviin. Tämän vuoksi rekisteriin voivat tehdä merkintöjä vain opetuksen järjestäjän henkilöstöön kuuluvat työntekijät.

Opiskeluhuollon asiakkuutta koskevat tiedot kuuluvat puolestaan hyvinvointialueen ylläpitämiin opiskeluhuollon asiakas- ja potilasrekistereihin.

Tieto siitä, että oppilas tai opiskelija on kuraattorin, psykologin tai kouluterveydenhuollon asiakkaana, on lähtökohtaisesti salassa pidettävä tieto.

Opiskeluhuollon asiakkuus ei sellaisenaan yleensä ole opetuksen järjestämisen kannalta välttämätön tieto, eikä tällaisen tiedon kirjaamiselle opetuksen järjestäjän opiskelijarekisteriin siten pääsääntöisesti ole perusteita. Opiskeluhuollon tiedot kirjataan tarvittaessa opetuksen järjestäjän opiskeluhoitorekisteriin opiskeluhoitokertomuksena (MAR työskentelyn perusteella).

Opiskeluhuollon ammattihenkilöillä on käytössään Wilman viestintätoiminnot. Oppilaan, opiskelijan tai huoltajan suostumuksella opiskeluhuollon ammattihenkilö voi välittää opetushenkilöstölle opiskeluhuollon asiakkuutta tai muuta oppilaan tilanteeseen liittyvää tietoa siltä osin kuin tiedon luovuttaminen on asian hoitamisen kannalta tarpeellista. Tiedon välittäminen tapahtuu tällöin tapauskohtaisen harkinnan perusteella eikä oppilashallintojärjestelmään tehtävän merkinnän avulla.

5 Selvitys mahdollisuudesta rajata merkintä näkymään vain koulun henkilökunnalle

Aloitteessa esitetään lisäksi selvitettäväksi, voitaisiinko opiskeluhuollon palveluissa olemista koskeva merkintä rajata näkymään koulun henkilökunnalle siten, ettei se näkyisi koteihin (ts. opiskelijalle tai huoltajalle).

Arvioinnissa on otettava huomioon rekisteröidyn tiedonsaantioikeudet. Lähtökohtana on, että opiskelijalla sekä alaikäisen opiskelijan huoltajalla on oikeus saada itseään tai huollettavaansa koskevia tietoja siten kuin lainsäädännössä säädetään.

Tämän vuoksi opetuksen järjestäjän rekisteriin tehtävää opiskelijaa koskevaa merkintää ei voida lähtökohtaisesti rajata näkymään koulun henkilökunnalle, mutta jättää näkymättä opiskelijalta tai huoltajalta ilman nimenomaista lainsäädäntöön perustuvaa syytä.

Tieto siitä, että oppilas tai opiskelija on opiskeluhuollon palveluiden piirissä, ei muodosta sellaista perustetta, jonka nojalla tieto voitaisiin tallentaa opetuksen järjestäjän rekisteriin ja samalla rajata rekisteröidyn tai huoltajan tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle.

Tietojen näkyvyyden rajoittaminen edellyttää aina erillistä lakiin perustuvaa oikeudellista perustetta, kuten oppilaan tai muun henkilön suojan taikka viranomaistehtävän toteuttamisen kannalta välttämätöntä syytä. Tällaiset tilanteet arvioidaan tapauskohtaisesti eikä niitä voida ratkaista yleisellä järjestelmätason merkinnällä.

Opiskeluhuollon asiakkuutta koskevan tiedon tallentaminen opetuksen järjestäjän rekisteriin voi joissakin tilanteissa muodostaa riskin oppilaan tai opiskelijan edun toteutumiselle. Mikäli tieto tulisi näkyviin sellaiselle taholle, jolle sitä ei asian käsittelyn kannalta ole välttämätöntä luovuttaa, voisi seurauksena olla salassa pidettävän tiedon tahaton paljastuminen. Sama koskee tilanteita, joissa oppilas tai opiskelija on hakeutunut opiskeluhuollon palveluihin sellaisen asian vuoksi, jonka käsittely edellyttää erityistä luottamuksellisuutta.

Edellä esitetyistä syistä opiskeluhuollon asiakkuutta koskevien tietojen käsittely tulee toteuttaa opiskeluhuollon omissa asiakas- ja potilasjärjestelmissä sekä tiedonvaihto opetuksen järjestäjän kanssa tapauskohtaisen tiedontarpeen perusteella.

Edellä esitetyin perustein opiskeluhuollon asiakkuutta koskevan yleisen merkinnän tekemistä Wilmaan tai sen näkyvyyden rajaamista yksinomaan koulun henkilökunnalle ei voida pitää voimassa olevan sääntelyn, rekisterinpittoa koskevien periaatteiden eikä opiskelijan edun näkökulmasta tarkoituksenmukaisena.

Lopuksi

Kiitämme aloitteesta ja siinä esiin nostetuista näkökulmista. Keskustelu opetuksen sekä opiskeluhuollon yhteensovittamisesta on tärkeää, sillä kaikkien toimijoiden yhteisenä tavoitteena on lapsen ja nuoren hyvinvoinnin, oppimisen sekä toimintakyvyn tukeminen.

Tietojen luovuttamisen tavan valmistelussa on käyty keskustelua opiskeluhuollon ammattihenkilöiden kanssa ja huomioitu eri ammattiryhmien näkemyksiä sekä opetuksen että opiskeluhuollon näkökulmasta. Tavoitteena on ollut muodostaa yhtenäinen toimintatapa, joka perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, lapsen edun huomioimiseen sekä eri viranomaisten väliseen yhteistyöhön.

Toimintakäytäntöjen muuttamista ei ole tarkoituksenmukaista perustaa yksittäisten työntekijöiden, yhteistyötahojen tai palveluntuottajien näkemyksiin, vaan mahdollisten muutostarpeiden tulee perustua laajempaan yhteiseen arvioon. Aloitteiden toimintamallien muuttamiseksi tulisi tulla ensisijaisesti hyvinvointialueelta, kouluilta tai niiden yhteisestä valmistelusta siten, että vaikutukset voidaan arvioida kokonaisuutena.

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjä, hyvinvointialue, palveluntuottajat ja muut toimijat ovat velvollisia toimimaan voimassa olevan lainsäädännön, viranomaismääräysten ja tehtäviensä mukaisesti. Paikallisilla toimintatavoilla ei voida poiketa lainsäädännössä säädetyistä vastuista, oikeuksista tai velvollisuuksista.

Mikäli nykyiseen lainsäädäntöön tai toimijoiden vastuunjakoon nähdään tarpeelliseksi tehdä muutoksia, niitä voidaan edistää valtakunnallisen valmistelun ja poliittisen päätöksenteon kautta.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää ennaltaehkäisevään ja yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön, sillä varhainen tuki on usein vaikuttavin keino edistää lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäistä myöhempien palveluiden tarvetta.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää antaa oheisen lausunnon edelleen kaupunginhallitukselle.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

§ 110

Tiedoksi merkittävät viranhaltijapäätökset

Toimielimelle ovat saapuneet seuraavat viranhaltijapäätökset.

Palvelussuhdepäällikkö

Henkilöstöpäätös:

§ 169 Määräaikainen resurssikietu-opettaja PORI-03-46-26, Kaarisillan yhtenäiskoulu., 23.09.2026

Toimialajohtaja, sivistystoimiala

Hankintapäätös:

§ 25 Varhaiskasvatuksen valokuvauspalvelut (käyttöoikeussopimus), 03.07.2026

Yleinen viranhaltijapäätös:

§ 23 Rikkoontuneiden silmälasien korvaaminen, 11.06.2026

§ 24 Rikkoutuneiden silmälasien korvaaminen, 22.06.2026

§ 28 Oppilaan rikkoutuneet silmälasit, 31.08.2026

Yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Henkilöstöpäätös:

§ 67 Noormarkun yhtenäiskoulu, määräaikainen päätoiminen tuntiopettaja (musiikki) PORI-03-21-26, 23.06.2026

§ 68 Söörmarkun koulu, määräaikainen päätoiminen tuntiopettaja (luokanopetus) PORI-03-33-26, 23.06.2026

§ 69 Päätoiminen tuntiopettaja (sähkökitara ja yhteismusisointi), Palmgren-konservatorio, PORI-03-34-26, 23.06.2026

§ 70 Määräaikainen luokanopettaja PORI-03-20-26, 30.06.2026

§ 71 Määräaikainen luokanopettaja PORI-03-20-26, 30.06.2026

§ 72 Määräaikainen perusopetuksen lehtori (englanti ja ruotsi) PORI-03-32-26, 30.06.2026

§ 73 Perusopetuksen oppilaanohjaajan virka 2089, Länsi-Porin koulu, 30.06.2026

§ 74 Perusopetuksen oppilaanohjaajan virka 2206, Länsi-Porin koulu, 30.06.2026

§ 75 Perusopetuksen oppilaanohjaajan virka 2277, Kaarisillan yhtenäiskoulu, 30.06.2026

§ 91 Perusopetuksen lehtorin (matematiikka, fysiikka ja kemia) sijaisuus PORI-03-24-26, 23.09.2026

Yleinen viranhaltijapäätös:

§ 86 Tutkimuslupa Matematiikan opintopolku -tutkimus vuosi 1, 31.08.2026

§ 87 Tutkimuslupa iTeachMath. Dynamics of teachers' and students' math anxiety, learning, motivation, and well being, 31.08.2026

§ 90 Porin Lyseon koulun anomus KV-toimintaan Syksy 2026, Ranska, 14.09.2026

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Toimielin päättää olla käyttämättä otto-oikeutta ja merkitsee päätökset tiedoksi.

§ 111

Salassa pidettävien asioiden esityslistalla käsiteltävät asiat

Toimielin käsittelee erillisellä salassa pidettävien asioiden esityslistalla seuraavat asiat:

- Oikaisuvaatimus iltapäivätoiminnan maksuvapautushakemuksen päätökseen, asia on salassa pidettävä julkisuuslain 24.1 §:n 32-kohdan perusteella

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Toimielin päättää käsitellä erillisellä esityslistalla yllä mainitut asiat.